

ZAJEDNIČKI ODVJETNIČKI URED

Lovro Zovko i Antonija Šimunković

OIB: 00283145230; IBAN: HR38 2500 0091 1013 43099, Addiko Bank d.d.; E mail: info@oulz.hr

SJEDIŠTE: Ulica kneza Branimira 71 D, 10 000 ZAGREB

KONTAKT: tel: +385 1 5532 134

fax: +385 1 5532 135

Zagreb, 06.03.2023.

Ur.br.: 1/STG (SG)

TRGOVAČKI SUD U ZAGREBU

Amruševa 2/2

10000 ZAGREB

TUŽITELJ: **STAVGRAD d.o.o.**, Zagreb, Virovska ulica 2, OIB: 30389925570, zastupan po direktoru Mato Vidak, zastupan po Zajedničkom odvjetničkom uredu Lovro Zovko i Antonija Šimunković, Zagreb, Ulica kneza Branimira 71 D, OIB: 00283145230, temeljem punomoći

TUŽENIK: **BKS Bank AG**, Austrija, A-9020 Klagenfurt, St. Veiter Ring 43, OIB: 95202348925, Podružnica BKS Bank AG, Glavna podružnica Hrvatska, Rijeka, Mljekarski trg 3, OIB: 02138784111, osobe ovlaštene da u poslovanju podružnice zastupaju inozemnog osnivača: Bahrudin Kovačević, Rijeka, Brdina 2A, OIB: 63665942320 i Ivana Biga, Kostrena, Glavani 50/3, OIB: 02876108252

TUŽBA

putem e-komunikacije
punomoć
prilozi

radi isplate
VPS: 560.141,75 EUR

I U predmetnoj pravnoj stvari tužitelj je za zastupanje opunomoćio odvjetnike Lovru Zovka i Antoniju Šimunković iz Zajedničkog odvjetničkog ureda Lovro Zovko i Antonija Šimunković, Zagreb, Ulica kneza Branimira 71 D, pa se moli i predlaže sva daljnja pismena i pozive dostavljati na adresu iskazanih punomoćnika.

II Dana 04.07.2016. godine tužitelj kao davatelj pozajmice i društvo ZAGREBGRADNJA d.o.o., Zagreb, V. Ravnice 6, OIB: 39233442442 kao primatelj pozajmice sklopili su UGOVOR O KRATKOROČNOJ POZAJMICI kojim je davatelj pozajmice primatelju pozajmice pozajmio iznos od 300.000,00 eura u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju BKS BANK d.d. na dan plaćanja (u daljnjem tekstu kao Ugovor 1). Primatelj pozajmice obvezao se izvršiti povrat cjelokupnog pozajmljenog iznosa temeljem Ugovora u iznosu od 300.000,00 eura u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju BKS BANK d.d. na dan plaćanja najkasnije do 27.12.2016. godine. Ugovorena je fiksna kamata u visini od 8,0% godišnje te naknada u iznosu od 20.000,00 kn.

Uplata iznosa od 2.251.340,70 kn (kunska protuvrijednost iznosa od 300.000,00 eur) izvršena je društvu ZAGREBGRADNJA d.o.o. dana 04.11.2016. godine, u korist njegovog žiro računa sa žiro računa tužitelja.

Nadalje, dana 17.03.2016. godine tužitelj kao davatelj pozajmice i društvo SLADOVIĆ d.o.o., Zagreb, Palinovečka ulica 43, OIB: 90591097530 kao primatelj pozajmice sklopili su UGOVOR O KRATKOROČNOJ POZAJMICI kojim je davatelj pozajmice primatelju pozajmice pozajmio iznos od 2.200.000,00 kn (u daljnjem tekstu kao Ugovor 2). Primatelj pozajmice obvezao se izvršiti povrat cjelokupnog pozajmljenog iznosa temeljem Ugovora u iznosu od 2.200.000,00 kn najkasnije do 10.09.2017. godine. Ugovorena je fiksna kamata u visini od 8,0% godišnje te naknada u iznosu od 10.000,00 kn.

Uplata iznosa od 2.200.000,00 kn izvršena je društvu SLADOVIĆ d.o.o. dana 17.03.2017. godine, u korist njegovog žiro računa sa žiro računa tužitelja.

Kao sredstvo osiguranja vraćanja pozajmljenog iznosa tuženik je izdao tužitelju dana 30. ožujka 2020. godine kao korisniku garancije GARANCIJU ZA OSIGURANJE PLAĆANJA br. 58008374/2020 na iznos od 4.500.000,00 kn (dalje u tekstu: Garancija).

Dana 31.12.2021. godine tužitelj kao cedent, društvo SLADOVIĆ d.o.o. kao cesus i društvo ZAGREBGRADNJA d.o.o. kao cesionar sklopili su Ugovor o ustupanju potraživanja (cesija).

Dana 06.11.2021. godine tužitelj je s društvom ZAGREBGRADNJA d.o.o. sklopio Ugovor o preuzimanju duga, kojim je ZAGREBGRADNJA d.o.o. kao preuzimatelj duga preuzeo dug tužitelja prema tuženiku u iznosu od 4.128.985,65 kn, kao i sve zatezne kamate od 06.11.2021. godine koje tuženik obračunava tužitelju, sve s osnove tužiteljevih nepodmirenih obveza prema tuženiku temeljem Ugovora o kreditu 51003597 od 28.08.2020. godine, koji je dospio na naplatu 06.11.2021. godine.

Tužitelj je Dopisom od 12.01.2022. godine obavijestio tuženika o sklopljenom Ugovoru o preuzimanju duga. Dana 07.03.2022. godine tužitelj je uputio tuženiku Dopis nastavno na održani zajednički sastanak u prostorijama podružnice BKS Banke u Zagrebu dana 12.01.2022. godine na kojem su bili prisutni g. Dieter Krassnitzer, gđa Zlata Vrdoljak, g. Davor Vrabec, g. Branimir Markota, g. Juraj Pezelj i zakonski zastupnik tužitelja. Dopisom se moli tuženik obavijestiti tužitelja o odluci banke o prihvaćanju Ugovora o preuzimanju duga od strane ZAGREBGRADNJE d.o.o.

Društvo ZAGREBGRADNJA d.o.o. nije izvršilo svoje obveze iz Ugovora prema tužitelju.

Slijedom navedenog, tužitelj je dana 20.06.2022. godine po punomoćniku odvjetnici Maji Buhin iz Zagreba uputio Dopis tuženiku. U predmetnom Dopisu tužitelj navodi kako ukupan iznos potraživanja koji tuženik ima prema tužitelju temeljem Ugovora o kreditu br.: 030-51003597 iznosi 4.220.388,02 kn. Zatim, da ZAGREBGRADNJA d.o.o. nije izvršila obveze iz Ugovora, slijedom čega da tužitelj poziva tuženika na isplatu novčanog iznosa određenog u Garanciji, i to iznosa od 4.220.388,02 kn. Naposljetku, Dopisom je tužitelj izjavio prijeboj opisanih uzajamnih tražbina.

Predmetni Dopis tužitelj je tuženiku uručio putem javnog bilježnika Vesne Čuzela iz Rijeke dana 12.09.2022. godine.

Dana 26.08.2022. godine tužitelj je zaprimio elektroničku poruku punomoćnika tuženika, odvjetnika Branimira Ivekovića, kojom se obavještava tužitelj da Garancija nije nikada odobrena od strane tuženika te da se radi o krivotvorini, posljedično da nije moguće izvršiti prijeboj prema Dopisu tužitelja.

Tužitelj prema društvu ZAGREBGRADNJA d.o.o. ima ukupno potraživanje u iznosu od 560.141,75 EUR, koji iznos odgovara iznosu od 4.220.388,02 kn.

Tuženik do dana sastava ove tužbe tužitelju nije izvršio plaćanje temeljem Garancije, odnosno nije izvršen prijeboj međusobnih potraživanja stranaka.

DOKAZ:

- UGOVOR O KRATKOROČNOJ POZAJMICI od 04.07.2016. godine
- UGOVOR O KRATKOROČNOJ POZAJMICI od 17.03.2016. godine
- GARANCIJA ZA OSIGURANJE PLAĆANJA br. 58008374/2020 od 30.03.2020.
- Ugovor o ustupanju potraživanja (cesija) od 31.12.2021. godine
- Izvod otvorenih stavki tužitelja prema partneru ZAGREBGRADNJA d.o.o.
- Ugovor o preuzimanju duga od 06.11.2021. godine
- Obavijest o sklopljenom ugovoru o preuzimanju duga od 12.01.2022.
- Dopis od 07.03.2022. godine
- Dopis od 20.06.2022. godine
- Potvrda JB Vesne Čuzela o dostavi pisanog priopćenja od 12.09.2022. godine
- E-mail korespondencija punomoćnika tuženika Branimira Ivekovića i tužitelja od 26.08.2022. godine
- Potvrda o izvršenom plaćanju br. 4825397
- Potvrda o izvršenom plaćanju br. 5782396
- Saslušanje stranaka
- Saslušanje svjedoka Tihomira Zadražila, Zagreb, Sedlo 14

III Sukladno članku 1039. Zakona o obveznim odnosima (NN 35/2005, 41/2008, 125/2011, 78/2015, 29/2018, 126/2021, 114/2022, 156/2022, dalje u tekstu: ZOO), bankarska garancija na poziv je svaka pisana obveza na plaćanje, bez obzira kako je nazvana, kojom se banka (garant) obvezuje da će na pisani zahtjev korisnika ovome isplatiti određeni novčani iznos ako je udovoljeno uvjetima iz garancije. Bankarska garancija je samostalna obveza neovisna o osnovnom poslu u vezi s kojim je izdana, pa i u slučaju da se taj posao u njoj spominje.

Garancijom se tuženik neopozivo, bezuvjetno i bez prava prigovora obvezao da će na prvi pisani zahtjev korisnika garancije platiti traženi iznos.

Garancija je izdana na službenom memorandumu tuženika, ovjerena pečatom te je preuzeta isključivo u prostorijama BKS BANK AG, u Zagrebu, Ivana Lučića 2a. Kompletna korespondencija oko izdavanja i preuzimanja Garancije vršena je sa više djelatnika tuženika, uključujući se, ali ne ograničavajući na osobe ovlaštene za zastupanje inozemnog osnivača u poslovanju Podružnice, koje su u tom trenutku bile kao takve upisane u sudski registar. Sva korespondencija sa djelatnicima tuženika oko izdavanja predmetne Garancije uvijek je vršena isključivo putem njihovih službenih e-mail adresa sa domene bks.hr.

Tužitelj nije imao nikakvog razloga sumnjati, naprotiv, niti je imao ikakvu obvezu provjeravati je li Garancija tuženika potpisana po osobama ovlaštenim za zastupanje, odnosno za poduzimanje takvih pravnih radnji tuženika. Postavlja se opravdano pitanje na koji je način točno tužitelj trebao znati ili provjeriti je li jedan član uprave potpisao drugog, odnosno jesu li potpisi na Garanciji potpisi ovlaštenih osoba za potpisivanje iste.

To pogotovo stoga jer je tužitelj u poslovnom odnosu s bankom slabija ugovorna strana.

Tužitelj je, a posebno imajući u vidu dugogodišnju uspješnu suradnju s tuženikom, službenu komunikaciju s više punomoćnika po zaposlenju tuženika i općenito činjenicu da se radi o pravnoj osobi – banci, postupao s punim povjerenjem i u dobroj vjeri prema drugoj

ugovornoj strani te nije bio dužan provjeravati tko je točno potpisao predmetnu Garanciju te je li isti ovlašten.

Dodatno se i posebno naglašava kako su stranke nesporno bile u dugogodišnjem poslovnom odnosu, slijedom čega se opravdano postavlja pitanje kako sam tuženik kao bankarska institucija kod kojeg se redovno provode interne i eksterne revizije sam nije ukazao na takav propust da je potpis na izdanoj Garanciji krivotvoren, posebno imajući u vidu velike novčane obveze koje tuženik preuzima izdavanjem garancija.

Nastavno na prednje, tužitelj ističe kako je člankom 260. Zakona o obveznim odnosima (NN 35/2005, 41/2008, 125/2011, 78/2015, 29/2018, 126/2021, 114/2022, 156/2022, dalje: ZOO) propisano da pisana ponuda obvezuje ponuditelja iako je nije potpisala ovlaštena osoba samo ako je dana na poslovnom papiru s kojim se on služi u svom poslovanju; ako je potpisana na uobičajeni način; ako se odnosi na posao kojim se ponuditelj redovito bavi i njegov redoviti opseg te ako ponuđenik nije znao niti mogao znati da je ponudu potpisala neovlaštena osoba.

Garancija je nesporno izdana na memorandumu tuženika, potpisana je na uobičajeni način, izdavanje bankarskih garancija spada u redoviti predmet poslovanja tuženika kao bankarske institucije, a tužitelj, kako je već naprijed navedeno, nije imao razloga posumnjati da bi potpis na Garanciji mogao biti krivotvoren.

Sukladno prednjem, Garancija obvezuje tuženika te je isti dužan ispuniti svoje obveze temeljem izdane Garancije.

Sukladno članku 8. stavku 3. Zakona o trgovačkim društvima (NN 111/1993, 34/1999, 121/1999, 52/2000, 118/2003, 107/2007, 146/2008, 137/2009, 111/2012, 125/2011, 68/2013, 110/2015, 40/2019, 34/22, 114/22, 18/23, dalje u tekstu: ZTD), u prijavi za upis podružnice u sudski registar moraju se navesti, između ostalog, ime i prezime, odnosno imena i prezimena, osobni identifikacijski broj te prebivalište osoba ovlaštenih da u poslovanju podružnice zastupaju osnivača. Sukladno članku 11. Zakona o sudskom registru (NN 1/1995, 57/1996, 1/1998, 30/1999, 45/1999, 54/2005, 40/2007, 91/2010, 90/2011, 148/2013, 93/2014, 110/2015, 40/2019, 34/2022, dalje: Zakon), svaka osoba može se pozvati na stanje upisa u registru glede pravno odlučnih podataka i činjenica koji se sukladno zakonima upisuju u registar, osim one osobe kojoj se dokaže da joj je bilo poznato da se stvarno stanje glede tih podataka razlikuje od stanja upisa u registru. Osoba koja je u dobroj vjeri ne može trpjeti štetu zbog toga što se glede pravno odlučnih podataka i činjenica pouzdala u stanje upisa u registru. Sukladno članku 241. i 242. ZTD-a, uprava zastupa društvo, a ovlast uprave da zastupa društvo ne može se ograničiti. Članovi uprave moraju se u odnosu na društvo u vođenju poslova držati ograničenja koja su im u okviru propisa postavljena statutom, odlukama nadzornog odbora i glavne skupštine te poslovnikom o radu uprave.

Dakle, iz svega navedenog razvidno je da je Garancija bila izdana od strane tuženika te potpisana od strane ovlaštenih osoba za zastupanje podružnice, slijedom čega je tužitelj s punim povjerenjem istu preuzeo kao sredstvo osiguranja. Eventualna interna ograničenja u zastupanju podružnice tuženika koja nisu upisana u sudski registar ne mogu biti osnova za oslobođanje tuženika od obveze koju je preuzeo izdavanjem Garancije.

Nesporno je nadalje da je tužitelj izvršio plaćanje pozajmljenog iznosa.

Slijedom navedenog, **razvidno je da ne postoji opravdani razlog za opisano postupanje tuženika, odnosno za nepostupanje po zahtjevu za plaćanje po Garanciji.**

Navedenome u prilog govori i sudska praksa, tako:

„Za bankarsku garanciju bitan je odnos banke i nalogodavca budući da na temelju tog odnosa banka izdaje garanciju, te odnos između banke i korisnika garancije jer se banka korisniku garancije obvezuje ispuniti svoju novčanu obvezu. Kod bankarske garancije na prvi poziv, banka mora platiti bez obzira je li poziv na plaćanje opravdan ili nije, bez potrebe da korisnik nešto dokazuje i bez obzira na odnos koji postoji između nalogodavca i korisnika garancije. Ona je odvojena po svojoj pravnoj prirodi od ugovora, na kojem se može zasnivati, ali taj ugovor ne obvezuje banku. Uzimajući u obzir naprijed navedeno, za ocjenu osnovanosti tužbenog zahtjeva u ovom postupku bilo je potrebno utvrditi je li tužitelj pravovremeno i u skladu sa uvjetima iz izdane garancije te u skladu s iznosom za koji je garancija izdana, pozvao tuženika na plaćanje iznosa po predmetnoj garanciji, a što je po ocjeni ovog suda tužitelj u konkretnom slučaju učinio. Naime, s obzirom da između stranaka nije sporno da je predmetna bankarska garancija izdana s krajnjim rokom važenja do 14.9.2018., kao i da je tužitelj poziv za plaćanje po garanciji dostavio tuženiku 13.9.2018., dakle unutar roka važenja garancije, a kojim pozivom na plaćanje je isti zatražio isplatu iznosa od 7.188.045,89 kn, do kojeg iznosa je garancija i izdana, to stoga sud smatra utvrđenim da je tužitelj pravovremeno i unutar garantiranog iznosa podnio zahtjev. odnosno poziv tuženiku za plaćanje po toj garanciji. Isto tako, po ocjeni ovog suda, tužitelj je ispunio i uvjet iz točke 3. izdane garancije, a koji se odnosi na navođenje propusta nalogodavca u ispunjenju obveza, budući da je isti uz poziv za plaćanje od 13.9.2018. priložio i dopis upućen zajednici izvođača radova, a između ostalih i Kila zapad d.o.o. Split, kao nalogodavcu iz garancije, u kojem dopisu se navode nedostaci koji nisu otklonjeni od strane zajednice izvođača radova.“

Presuda Trgovačkog suda u Splitu, posl.br.: P-633/2020, od 02.12.2021. godine,

„Garancije na prvi poziv predstavljaju instrument osiguranja najvećeg stupnja od rizika neizvršenja ili neurednog izvršenja obveze iz osnovnog ugovora te pravno značenje takve garancije jest u tome da banka nema pravo preispitati pravnu osnovanost postavljenog zahtjeva za isplatom, već jedino je li ispunjen uvjet sadržan u garanciji o kojem ovisi njezino ispunjenje obveze prema korisniku. Cilj takvih garancija, odnosno cilj zbog kojih stranke osnovnim ugovorom ugovaraju obvezu jedne od njih da ishodi takvu garanciju, je pravna sigurnost.

... Iz sadržaja Garancije proizlazi da bilo kakav zahtjev za isplatom mora sadržavati potpis rukovoditelja Provedbenog tijela koji mora biti ovjeren od strane bankara ili javnog bilježnika.

... U potpisu Zahtjeva za naplatu bankarske garancije nalazi se ime i prezime Generalnog direktora Zorana Đurokovića (nesporno osobe ovlaštene za zastupanje tužitelja prema podacima iz sudskog registra) po čijoj ovlasti je sam Zahtjev potpisao zamjenik generalnog direktora Valentin Dujmović. Ispod potpisa nalazi se štambilj društva tužitelja i pečat o davanju ovlasti za potpis. Valentin Dujmović je zamjenik generalnog direktora tužitelja i izvršni direktor za Jadransko vodno područje. Člankom 22. Statuta tužitelja određeno je da generalni direktor ima dva zamjenika koje može ovlastiti da ga zamjenjuju u određenim poslovnima ili skupinama poslova i za vrijeme dok je generalni direktor prisutan i aktivno radi, o čemu donosi poseban akt o prijenosu ovlasti. Svaki zamjenik generalnog direktora je i izvršni direktor za pojedino vodno područje. Kako to proizlazi iz iskaza Valentina Dujmovića, koji iskaz je u suglasnosti s Prijavom potpisa položenom kod tuženika, navedeni je jedna od osoba ovlaštena od strane generalnog direktora za potpisivanje, između ostalog, sve dokumentacije platnog prometa. Valja napomenuti kako sam pojam "rukovoditelj Provedbenog tijela" ("Head of Implementing Body") kao takav u Garanciji nije definiran, međutim, isti treba sagledati u okviru europske regulative koja se odnosi na projekate sufinancirane sredstvima Europske Unije. Provedbeno tijelo u tom smislu upravo označava društvo tužitelja. U smislu odredbi Statuta tužitelja, generalni direktor je odgovorna i ovlaštena osoba društva tužitelja, ali sukladno Statutu on može te svoje ovlasti donošenjem posebnih Odluka prenijeti i na svoje

zamjenike, u konkretnom slučaju Valentina Dujmovića, koji je u skladu s tako prenesenim ovlastima i potpisao predmetni Zahtjev.

...Stoga je ocjena ovog suda da je Valentin Dujmović kao zamjenik generalnog direktora tužitelja te kao izvršni direktor za Jadransko vodno područje, sukladno Statutu društva tužitelja i ovlastima koje je temeljem ranije navedenih Odluka na njega prenio Generalni direktor, bio ovlaštena osoba za potpisivanje Zahtjeva za naplatu predmetne Bankarske garancije te je time ispunjen uvjet iz Garancije da je potpisan od strane ovlaštene osobe.“

Presuda Trgovačkog suda u Zagrebu, posl.br.: P-526/2019, od 28.01.2022. godine,

„Što se tiče pitanja visine tužbenog zahtjeva, i u tom dijelu je pravilno primijenjeno materijalno pravo, jer je tužitelj ovlašten zahtijevati ugovoreni iznos po bankarskoj garanciji, prostom izjavom da mu treća osoba nije uplatila dužni iznos, za isplatu kojeg je garancija i izdana i na postojanje i visinu takvog zahtjeva korisnika bankarske garancije prema izdavatelju garancije – kako su to pravilno zaključili niži sudovi – nema utjecaja isplaćeni iznos po osnovi zaključenog ugovora o osiguranju njegovog potraživanja, koji je tužitelju po takvom ugovoru o osiguranju isplatio osiguratelj.“

Presuda Vrhovnog suda Republike Hrvatske, posl.br.: Rev-103/1998, od 19.06.2002. godine,

„Naime, M. O., kao zastupnik tužitelja na temelju svojih ovlasti kod tužitelja bio je ovlašten osloboditi tuženika svih njegovih obveza s osnove jamstva. Podružnica je dio društva pravne osobe izvan njegovog sjedišta u kojemu društvo trajnije obavlja djelatnosti. Podružnica nije pravna osoba pa zbog toga ne ulazi u pravni promet kao subjekt, nego djelovanjem preko podružnice u pravnom prometu sudjeluje društvo, koje time stječe prava i preuzima obveze. Odredbe članka 7. i 8. Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine“ broj 111/93) propisuju da svaki zastupnik osnivača u podružnici osoba je koja se identifikira imenom i prezimenom, jedinstvenim matičnim brojem te prebivalištem, a nikako funkcijom u osnivaču podružnice.“

Presuda Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, posl.br.: Pž-1592/2013, od dana 11.06.2012. godine

DOKAZ:

- saslušanje zakonskog zastupnika tužitelja
- saslušanje svjedoka Tihomira Zadražila, Zagreb, Sedlo 14

IV U odnosu na tuženikove navode da je Garancija krivotvorina i da ne proizvodi pravne učinke, tužitelj ističe sljedeće.

Naime, raniji član uprave tuženika, Tihomir Zadražil, bio je od strane članova uprave tuženika interno opunomoćen u funkciji voditelja Odjela poslovanja s pravnim osobama u BKS Bank AG, Glavna podružnica Hrvatska, i to da temeljem ovlaštenja koja su utvrđena internim aktima tuženika, u svojstvu punomoćnika po zaposlenju potpisuje, između ostalog, sve vrste ugovora o kreditima, akreditivima, garancijama, kao i garancije, neovisno o tome da li se sukladno tim pravnim poslovima ugovaraju instrumenti osiguranja naplate tražbina pod tvrtkom BKS Bank AG, Klagenfurt, i to na način da navedene dokumente potpisuje i radnje poduzima zajedno s drugim punomoćnikom po zaposlenju (a ne drugim članom uprave). Dakle, Garancija nije krivotvorina jer eventualno nije potpisana od strane oba člana uprave tuženika.

Naprotiv, tužitelj ističe kako nije uvjet valjanosti za bankarsku garanciju da ju potpišu sve osobe ovlaštene za zastupanje društva upisane u sudski registar. Praksa je da bankarske

garancije ne potpisuje uprava, već drugi radnici banke na takvo zastupanje interno ovlašteni (punomoćnici po zaposlenju).

Uobičajeno je da garancije tuženika potpisuju punomoćnici po zaposlenju, odnosno isti su bili interno opunomoćeni za potpisivanje garancija. Navedeno proizlazi iz Punomoći od 20.05.2020. godine, 04.06.2019. godine te 24.05.2019. godine, temeljem kojih su radnici tuženika, između ostalih i Tihomir Zadražil, bili interno opunomoćeni da potpisuju, između ostalog, garancije. U praksi bankarske garancije redovito potpisuju interno opunomoćeni radnici banke, a ne članovi uprave. U prilog navedenome tužitelj dostavlja sudsku praksu i primjere bankarskih garancija raznih banaka iz kojih je vidljivo da bankarske garancije potpisuju isključivo interno opunomoćeni zaposlenici, a ne članovi uprave.

Tako:

- Presuda Vrhovnog suda Republike Hrvatske, posl.br.: Rev-x 45/2016, od 14.01.2020. godine:

„U postupku pred prvostupanjskim sudom je utvrđeno: ... - da je garanciju potpisao D. L. koji je u to vrijeme bio izvršni direktor zaposlen u tužnikovoj F. Č., - da se izvršni direktor poslovnice D. L. ne sjeća je li posebnim odlukama tuženika bio ovlašten za potpisivanje, je li to prva garancija koju je potpisao, te kakva je inače bila procedura u banci nakon što bi neka osoba potpisala garanciju, -da je u glavi VIII. Organizacije „Bliža ovlaštenja za donošenje odluka“, (točki. 27.d, alineja druga (list 99) određena mogućnost da generalni direktor dade ovlaštenje za samostalno donošenje odluka za plasman bančinog potencijala upravo izvršnim direktorima u kreditnim poslovima, financijskim poslovima i poslovima s inozemstvom i to do iznosa kunske protuvrijednosti od 100.000,00 DEM (list 99), a iznos iz garancije ne premašuje navedeno ograničenje ovlaštenja, - da je predmetnu garanciju izvršni direktor sačinio i potpisao na temelju Odluke nadležnog organa banke od 01. siječnja 1995., izdana je po nalogodavcu V. d.o.o. za korisnika Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, a s obzirom na sadržaj ugovora od 06. siječnja 1994. utvrđeno je da to i nije bilo prvi puta da se takva garancija izdavala (izdana je i garancija broj 82/93 dana 03. siječnja 1994. godine), - da je garancija izdana na poslovnom papiru banke, ima odgovarajući interni poslovni broj banke (02/95), bila zavedena u bančine poslovne knjige i bilancu, u njenom sadržaju koji je u cijelosti sastavljala sama banka jasno stoji da je izdana na temelju Odluke nadležnog organa Banke od 01. siječnja 1995. godine, a prema odluci br. 0803/93 od 14. prosinca 1993. godine te sadrži štambilj i potpis banke i to isključivo na način kako je to sama banka odredila, vlastoručnim potpisivanjem, bez navođenja tiskanog imena prezimena i svojstva (funkcije) potpisnika, a tuženik ni tko treći nije prigovarao potpisu niti valjanosti same garancije.

Imajući na umu navedena utvrđenja prvostupajski sud je ocijenio neosnovanim prigovor tuženika da je bankarsku garanciju potpisala za to neovlaštena osoba u banci.

... Drugostupajski sud je prihvatio činjenična utvrđenja i pravno shvaćanje prvostupajskog suda te je potvrdio prvostupajsku presudu.

Bankarkom garanciju je ovlaštena izdati osoba koja je ovlaštena zastupati banku u toj vrsti poslova, odnosno koja je ovlaštena preuzimati obveze za banku.

Članovi uprave banke su osobe koje su ovlaštene zastupati banku kao zastupnici po zakonu, ali općim aktima banke se može odrediti da i druge osobe mogu zastupati banku prema trećima u okviru ovlaštenja iz općeg akta.

Stoga, kod nesporne činjenice da garancija ima propisani sadržaj, pravilno je shvaćanje nižestupanijskih sudova da je predmetna garancija valjana, te da iz nje proizlazi obveza banke platiti vjerovniku garantirani iznos „na prvi poziv“.

- Presuda Vrhovnog suda Republike Hrvatske, posl.br.: Rev-65/1991, od 05.03.1992.:

„Niži sudovi utvrdili su u postupku, da je tužitelj zatražio isplatu po osnovu obje izdate garancije od revidenta prije isteka roka važenja garancije, a nakon dospelosti obveze njegovog dužnika (nakon 15. III odnosno 18. III 1990.) i kod toga su našli, da je obje garancije za tuženu banku potpisala njezina radnica kao osoba koju treba smatrati punomoćnikom po zaposlenju i stoga su otklonili istaknuti prigovor revidenta o tome, da bi sporne garancije izdala u ime tuženika osoba koja nije bila ovlaštena zastupati revidenta odnosno u njegovo ime preuzimati obveze. Drugostepeni sud povrh toga izrazi o je stav u pravcu, da sve kad bi se uzelo kako je sporne garancije potpisala za tuženika neovlaštena osoba (ali i taj drugostepeni sud prihvaća, da je osoba koja je potpisala sporne garancije bila na to ovlaštena s obzirom na vrstu poslova na kojima radi kod tužene banke) i tada bi sporne garancije obvezivala tuženu banku pozivom na primjenu dobrog poslovnog običaja. Prema takvom običaju ponuda ili neka druga izjava volje kojom se preuzima obveza - obvezuje osobu u čije ime je data, iako nije potpisana po ovlaštenoj osobi, ako je takva izjava data na papiru sa odštampanim ili utisnutim oznakama davaoca izjava kakvim se u svom poslovanju služi, nadalje ako je izjava opskrbljena njegovim pečatom ili štambiljem i potpisana na uobičajeni način te ako se odnosi na posao kojim se takva osoba redovno bavi i ne prelazi obim njezinog normalnog poslovanja i konačno, ako druga strana nije znala, da je izjavu potpisala neovlaštena osoba.

Polazeći dakle od utvrdjenja nižih sudova koja mora respektirati pri odlučivanju o reviziji - ovaj revizijski sud prihvaća zaključak nižih sudova o tome, da je radnik tužene banke T. P. kao kreditni referent i rukovodioc odjela KDŠ (korisnika društvenih sredstava) kod tužene banke bila ovlaštena s obzirom na prirodu poslova koje obavlja na potpisivanje i izdavanje bankarske garancije u ime tužene banke kao punomoćnik po zaposlenju.

*... Prema tome već iz navoda samog revidenta proizlazi, da je njegova radnica bila ovlaštena izdati ili potpisati sporne garancije i to svaku do iznosa od 1.000.000,00 HRD, a okolnost da je ona potpisala jednu od izdatih garancija na iznos od 1.200.000,00 HRD s obzirom na sve ranije izloženo upućuje, da je to bilo učinjeno u pogledu prekoračenja u jednoj garanciji u iznosu od 200.000 HRD koje **medjutim prekoračenje ovlaštenja ne djeluje prema trećim osobama ovdje tužitelju (zbog pomanjkanja obavijesti o tome) zbog čega se ima smatrati - kako su to pravilno zaključili nižestepeni sudovi - da je tužena banka valjano preuzela sve obveze po obje izdate garancije koje je u njeno ime potpisala ovlaštena osoba.***

DOKAZ:

- Punomoć uprave BKS Bank AG od 20.05.2020. godine
- Punomoć uprave BKS Bank AG od 04.06.2019. godine
- Punomoć uprave BKS Bank AG od 24.05.2019. godine
- Garancija za uredno ispunjenje obveza PARTNER BANKE d.d. Zagreb,
- Garancije Raiffeisenbank Austria d.d.
- Garancija Zagrebačke banke d.d.
- Garancije Privredne banke Zagreb d.d.

- Garancija ERSTE&STEIERMARKISCHE BANK d.d.
- Anexi Garancijama Privredne banke Zagreb d.d.
- Anex Garanciji Raiffeisenbank Austria d.d.
- Dodatak Garanciji ERSTE&STEIERMARKISCHE BANK d.d.
- Presuda Vrhovnog suda Republike Hrvatske, posl.br.: Rev-x 45/2016, od 14.01.2020.,
- Presuda Vrhovnog suda Republike Hrvatske, posl.br.: Rev-65/1991, od 05.03.1992

V S tim u vezi, tužitelj ističe kako eventualna interna ograničenja u zastupanju koja nisu upisana u sudski registar ne mogu biti osnova za oslobađanje tuženika od obveza koje je preuzeo izdavanjem Garancije, a isto tako to ne mogu biti niti eventualni interni propusti i/ili druge radnje tuženikovih članova uprave. **Ukoliko je zastupnik banke postupao suprotno internim uputama i poslovnoj politici banke, to ne čini bankarsku garanciju ništavom i banka je dužna postupiti po izdanoj garanciji.**

Navedenome u prilog govori sudska praksa:

*„Ne stoji tvrdnja tuženika da tužitelj korisnik bankarske garancije nije bio u dobroj vjeri prilikom izdavanja spornih garancija, jer tužitelj nije imao razloga posumnjati i provjeravati da li je spomenuta direktorica poslovnice tužene banke u Samoboru postupala u skladu s internim uputama i poslovnom politikom banke. **Ukoliko je zastupnik tužene banke i postupao suprotno internim uputama i poslovnoj politici banke, to nema utjecaja na valjanost bankarskih garancija i banka je dužna postupiti po izdanim garancijama.**“*

- Presuda Visokog trgovačkog suda RH, posl.br.: PŽ-1332/97, od 03.03.1998. godine,

*„Pojam i pravni učinak bankarske garancije propisan je odredbom čl. 1083. ZOO prema kojoj se bankarskom garancijom obvezuje banka prema primaocu garancije (korisniku) da će mu za slučaj da mu treća osoba ne ispuní obvezu o dospjelogosti namiriti obvezu ako budu ispunjeni uvjeti navedeni u garanciji (1). Garancija mora biti izdana u pismenoj formi (2). Bankarkom garanciju je ovlaštena izdati osoba koja je ovlaštena zastupati banku u toj vrsti poslova, odnosno koja je ovlaštena preuzimati obveze za banku. **Članovi uprave banke su osobe koje su ovlaštene zastupati banku kao zastupnici po zakonu, ali općim aktima banke se može odrediti da i druge osobe mogu zastupati banku prema trećima u okviru ovlaštenja iz općeg akta.** U ovom slučaju je prema utvrđenjima nižestupanijskih sudova općim aktom „Unutarnja organizacija C. d.d. Z.“ od lipnja 1992. generalni direktor ovlašten zastupati banku. Odredbama glave VIII. pod naslovom: Organizacije „Bliža ovlaštenja za donošenje odluka“, (točki. 27.d, alineja druga) je određeno da generalni direktor može dati ovlaštenje za samostalno donošenje odluka za plasman bančinog potencijala upravo izvršnim direktorima u kreditnim poslovima, financijskim poslovima i poslovima s inozemstvom i to do iznosa kunske protuvrijednosti od 100.000,00 DEM. Iznos predmetne garancije ne premašuje navedeno ograničenje ovlaštenja, izvršni direktor poslovnice u Č. D. L. je sačinio i potpisao garanciju na temelju Odluke nadležnog organa banke od 01. siječnja 1995., a sudovi su utvrdili i da je imao ovlaštenje generalnog direktora za samostalno donošenje odluka za plasman bančinog potencijala do iznosa kunske protuvrijednosti od 100.000,00 DEM, dakle preko iznosa na koji glasi predmetna garancija.*

Stoga, kod nesporne činjenice da garancija ima propisani sadržaj, pravilno je shvaćanje nižestupanijskih sudova da je predmetna garancija valjana, te da iz nje proizlazi obveza banke platiti vjerovniku garantirani iznos „na prvi poziv“.

- Presuda Vrhovnog suda RH, posl.br.: Rev-x 45/2016, od 14.01.2020. godine,

„Za pravnu valjanost preuzete obveze u prometu bitno je da osoba koja je preuzela obvezu za neku pravnu osobu ima u tome smislu pravo zastupanja. U tijeku prvostupanjskog postupka utvrđeno je da je prema sadržaju trgovačkog registra D.K. bila ovlaštena žalitelja zastupati odnosno preuzimati obvezu u ime žalitelja. Upotreba pečata kod sklapanja pravnog posla nije obvezatna, a za pravnu valjanost isprave u smislu čl. 72. ZOO-a potrebno je da ta isprava bude potpisana od osoba koje se tom ispravom obvezuju odnosno kod pravnih osoba, osoba koja je ovlaštena za zastupanje odnosno za potpisivanje u ime pravne osobe.“

- Presuda Visokog trgovačkog suda RH, posl.br.: PŽ-460/99, od 08.02.2000. godine

Dakle, sama interna poslovna praksa tuženika je da garancije potpisuju punomoćnici po zaposlenju.

VI Tužitelj je došao do saznanja kako su dana 11.02.2022. godine BKS Bank AG sa sjedištem u Klagenfurtu, Tihomir Zadražil, društvo ZAGREBGRADNJA d.o.o., Ivan Vojnović kao član uprave ZAGREBGRADNJE d.o.o., ZAGREBGRADNJA VRBANI III d.o.o. i AMPLITUDO NEKRETNINE d.o.o. sklopili Sporazum, ovjeren po javnom bilježniku Kristianu Hukelju iz Zagreba, broj: OV-1538/2022, kojim je suglasno utvrđeno da je Tihomir Zadražil u tijeku obavljanja poslova kod tuženika samovoljno i bez znanja i odobrenja BKS Bank AG i protivno propisima i internim pravilima BKS-a neovlašteno izdavao kredite, neovlašteno i bez potpisa drugog zastupnika tuženika izdavao bankovne garancije, čime je BKS Bank AG prouzročio materijalnu i nematerijalnu štetu. Materijalna šteta procijenjena je u iznosu od 275.677.000,00 kn, a utvrđeno je i da je društvo ZAGREBGRADNJA d.o.o. krajnji stjecatelj sredstava u predmetnom iznosu, kao i da se Tihomir Zadražil i ZAGREBGRADNJA d.o.o. obvezuju naknaditi svu štetu koja je nastala i koja će nastati BKS Bank AG neovlaštenim radnjama i/ili propuštanjima Tihomira Zadražila. Ujedno, u članku 4. stavku 3. predmetnog Sporazuma utvrđeno je da **BKS Bank AG zadržava pravo potraživanja svih daljnjih iznosa po osnovi svih vidova štete koji mogu proizaći kao posljedica neovlaštenog ili protupravnog činjenja ili propuštanja činjenja od strane Tihomira Zadražila.**

Sukladno članku 1. stavku 4. Sporazuma, društvo ZAGREBGRADNJA d.o.o. potvrdilo je da je isto krajnji stjecatelj sredstava u iznosu od 275.677.000,00 kn te se obvezalo naknaditi svu štetu koja je nastala i koja će nastati tuženiku neovlaštenim radnjama i/ili propuštanjima Tihomira Zadražila.

Nadalje, tužitelj navodi kako je dana 08. ožujka 2022. godine između BKS Bank AG, poslovna banka osnovana i valjana postojeća po zakonima Austrije sa sjedištem u Klagenfurtu Worthersee, tuženika i društva ZAGREBGRADNJA d.o.o. sklopljen Sporazum o djelomičnom namirenju (dalje: Sporazum), kojim je utvrđeno da tuženik ima valjan odštetni zahtjev prema, između ostalih, društvu ZAGREBGRADNJA d.o.o. u ukupnom iznosu od 275.677.000,00 kn, a koji odštetni zahtjev je ZAGREBGRADNJA d.o.o. priznala u naprijed spomenutom Sporazumu zaključenom 11.02.2022. godine.

Naime, iz Sporazuma proizlazi da je odštetni zahtjev proistekao iz neovlaštenih radnji bivšeg voditelja BKS Bank Podružnice, Tihomira Zadražila, a koje radnje su se, između ostalog, sastojale u davanju fiktivnih kredita, kao i od zlouporabe novčanih depozita drugih klijenata, uslijed čega je društvo ZAGREBGRADNJA d.o.o. steklo korist u iznosu od 151.779.500,00 kn te potencijalni daljnji iznos od 123.897.500,00 kn koji potencijalno može proizaći iz izdanih fiktivnih garancija. Temeljem Ugovora o dugoročnom kreditu iz 2021. godine tuženik je dao ZAGREBGRADNJI d.o.o. dugoročni kredit u iznosu glavnice od 17.000.000,00 EUR, a ZAGREBGRADNJA d.o.o. je potpisala Sporazum kojim je izjavila da želi izvršiti povrat iznosa

nepripadne koristi u iznosu od 151.779.500,00 kn i djelomično podmiriti svoje obveze po dugoročnom kreditu i time obešteti tuženika. Tako je temeljem Ugovora o kupoprodaji nekretnine koji je kao takav priložen kao Prilog Sporazumu i sklopljen isti dan kada i Sporazum, ZAGREBGRADNJA d.o.o. prenijela pravo vlasništva na svojim nekretninama na BKS Bank po kupoprodajnoj cijeni od 27.000.000,00 EUR, a koja cijena je podmirena prijebojem dospjelih tražbina tuženika prema ZAGREBGRADNJI d.o.o., i to na ime iznosa djelomičnog odštetnog zahtjeva i dijela dugoročnog kredita.

Iz navedeno izloženog proizlazi da je tuženik u cijelosti namiren s osnove predmetnog odštetnog zahtjeva proizašlog iz neovlaštenih radnji ranijeg člana uprave tuženika, Tihomira Zadražila, dok s druge strane isti ne želi postupiti po tužiteljevom zahtjevu za naplatu po Garanciji. Da je tuženik stekao nekretnine od ZAGREBGRADNJE d.o.o. u prilogu se dostavljaju zk izvatici iz kojih je razvidno da je banka vlasnik predmetnih nekretnina.

Dakle, tuženik je Sporazumom stekao nekretnine u vrijednosti odštetnog zahtjeva tuženika prema bivšem članu uprave, a kojima mu se pored nastale štete, naknađuje i eventualna buduća šteta koja može nastati temeljem neovlaštenih radnji bivšeg člana uprave kojima je obvezao tuženika na plaćanja po garancijama ili drugim pravnim poslovima. Drugim riječima, tuženik je već obeštećen za neovlaštene radnje njegovog ranijeg člana uprave, odnosno za iznos koji tužitelj potražuje u ovom postupku temeljem Garancije, a isti iznos tuženik istovremeno bez ikakve pravne osnove odbija isplatiti tužitelju.

Opisanim postupanjem tuženik neopravdano oštećuje vjerovnike drugih društava, ovdje tužitelja, za čije je obveze tuženik jamčio.

Dakle, tuženik je u cijelosti obeštećen za neovlaštene radnje njegovog ranijeg člana uprave, odnosno konkretno je nedvojbeno već obeštećen za utuženi iznos temeljem Garancije, slijedom čega tuženik nema nikakve osnove za neizvršenje njegove obveze na isplatu koju je preuzeo izdavanjem Garancije.

DOKAZ:

- Sporazum od 11.02.2022. godine, broj: OV-1538/2022
- Sporazum o djelomičnom namirenju od 08.03.2022.,
- Ugovor o hipoteci od 11.02.2022. godine,
- ZK izvatici za nekretnine prenjete od strane ZAGREBGRADNJE d.o.o. tuženiku

VI Obzirom na sve izneseno, tužitelj opravdano postavlja pitanje hoće li se ovim postupkom temeljenim na postupanju tuženika dovesti u pitanje sve bankovne garancije izdane u Republici Hrvatskoj, obzirom na mogućnost da banke proizvoljno počnu odbijati izvršavati plaćanja po izdanim garancijama pozivajući se da iste nisu potpisane po interno ovlaštenim osobama za zastupanje ili su potpisane propustom ili prijevarom vlastitih zaposlenika i članova uprave? Hoće li korisnici bankovnih garancija svaki potpis na garancijama morati prvotno grafološki vještačiti kako bi bili sigurni da su potpisane upravo po osobi koja takvu garanciju može izdati? Hoće li se temeljeno na tuženičkom postupanju narušiti pravna sigurnost, a institut bankarske garancije izgubiti svoju svrhu brze i lako dokazive te učinkovite naknade štete korisnicima bankarskih garancija?

Tužitelj je u konkretnom slučaju postupao s pažnjom dobrog gospodarstvenika te je postupao u sklapanju predmetnog pravnog posla na način kako je uobičajeno u gospodarskom poslovanju, međutim ističe se kako primjena dužne pažnje nedvojbeno ne podrazumijeva provjeru potpisa ovlaštenih osoba na izdanim bankarskim garancijama tuženika kao banke,

slijedom čega tužitelj ne smije trpjeti nikakve štetne posljedice zbog internih propusta tuženika.

Dodatno se i posebno ističe kako je, iako je bankarska garancija samostalna obveza neovisna o osnovnom poslu, nesporno da su uplate pozajmljenih iznosa izvršene od strane tužitelja društvu ZAGREBGRADNJA d.o.o., u korist njegovog žiro računa sa žiro računa tužitelja, a iz čega je razvidno da je novac osiguran Garancijom nedvojbeno uplaćen (dakle pravni posao osiguran Garancijom nije fiktivan).

Sve naprijed izneseno govori u prilog poštenju i savjesnosti tužitelja te ne postoji niti jedan opravdani razlog za postupanje tuženika.

VII Podredno, tužitelj navodi da sve i da Naslovni sud utvrdi da je Garancija krivotvorina, odnosno da ne proizvodi pravne učinke, tužitelj ne može obzirom na neovlaštene radnje člana uprave tuženika snositi nikakve štetne posljedice, odnosno da tužitelj ima pravo prema tuženiku potraživati utuženi iznos i s osnove naknade štete.

Sud nije vezan pravnom osnovom tužbenog zahtjeva, već činjeničnim navodima iz spisa predmeta. U tom smislu, tužitelj u nastavku obrazlaže pretpostavke odgovornosti tuženika za štetu kako slijedi.

Sukladno članku 8. ZOO-a, svatko je dužan uzdržati se od postupka kojim se može drugome prouzročiti šteta.

Sukladno članku 1061. ZOO-a, za štetu koju zaposlenik u radu ili u svezi s radom prouzroči trećoj osobi odgovara poslodavac kod kojega je radnik radio u trenutku prouzročenja štete, osim ako dokaže da su postojali razlozi koji isključuju odgovornost zaposlenika. Sukladno članku 1062. ZOO-a, pravna osoba odgovara za štetu koju njezino tijelo prouzroči trećoj osobi u obavljanju ili u vezi s obavljanjem svojih funkcija.

Sukladno članku 1046. ZOO-a, šteta je umanjenje nečije imovine (obična šteta).

Sukladno članku **311. ZOO-a, kad zastupnik prekorači granice ovlaštenja, zastupani je u obvezi samo ako odobri prekoračenje. Ako zastupani ne odobri ugovor u roku koji je redovito potreban da se ugovor takve vrste razmotri i ocijeni, smatrat će se da je odobrenje odbijeno. Odobrenje ima povratni učinak ako strane ne odrede drukčije. Ako zastupani odbije odobrenje, zastupnik i zastupani su solidarno odgovorni za štetu koju je druga strana pretrpjela, ako ona nije znala niti je morala znati za prekoračenje ovlaštenja.**

U konkretnom slučaju, Tihomir Zdražil nesporno je bio osoba ovlaštena za zastupanje tuženika. Isti je, također nesporno, bio specijalno opunomoćen za izdavanje bankarskih garancija internim aktom (punomoći). Točno je, međutim, da je isti za zastupanje tuženika bio ovlašten skupno, zajedno s drugim tadašnjim članom uprave tuženika, odnosno da je za izdavanje garancija bio opunomoćen skupno zajedno s drugim specijalno opunomoćenim radnikom tuženika.

Punomoćnik po zaposlenju, ujedno i član uprave tuženika, neovlašteno je izdao Garanciju tužitelju potpisavši drugu osobu te tako namjerno prikazavši da je Garancija potpisana od obje interno ovlaštene osobe za potpisivanje garancija tuženika, a temeljem kojeg neovlaštenog postupanja svojeg radnika i člana uprave tuženik sada ne želi ispuniti svoje obveze na isplatu temeljem izdane Garancije. Tužitelj se ne može naplatiti od svog dužnika (društvo

ZAGREBGRADNJA d.o.o.) za čiju obvezu je tuženik izdavanjem Garancije jamčio, a zbog štetne radnje tuženikovog radnika i člana uprave tužitelj se ne može naplatiti niti od tuženika kao garanta. Tužitelju je šteta nastala u utuženom iznosu, a koji iznos štete odgovara iznosu koji se tuženik obvezao isplatiti tužitelju temeljem izdane Garancije.

Postupajući na opisani način, Tihomir Zadražil je prekoračio svoje ovlasti, a tuženik naknadno nije odobrio njegovo prekoračenje jer se u protivnome ne bi vodio ovaj postupak.

Obzirom na prednje, nesporno je da je tuženik solidarno odgovoran za štetu nastalu prekoračenjem ovlasti njegovog tadašnjeg zaposlenika i člana uprave, a koja je nastala tužitelju neisplatom Garancije, i to upravo u utuženom iznosu.

DOKAZ:

- saslušanje svjedoka Tihomira Zadražila, Zagreb, Sedlo 14
- saslušanje zakonskog zastupnika tužitelja

VIII Tuženik kao kreditna institucija odgovoran je za kontrolu i zakonitost vlastitog poslovanja i postupaka svojih članova uprave i radnika te tužitelj koji je u dobroj vjeri preuzeo Garanciju ne može zbog navedenog trpjeti štetu. Drugim riječima, namjernim protupravnim postupanjem radnika i člana uprave tuženika tužitelju je nastala šteta u visini utuženog iznosa, obzirom društvo ZAGREBGRADNJA d.o.o., za čije obveze je izdana Garancija, nije ispunilo svoje obveze iz Ugovora o pozajmicama, a tužitelj se neosnovano ne može naplatiti od tuženika zbog protupravnih postupaka njegovog radnika, odnosno člana uprave. Dakle, nedvojbeno je da su štetne radnje počinjene u okviru redovnog poslovanja zaposlenika tuženika, a tužitelju je šteta nastala u trenutku kada je istekao rok za plaćanje po Garanciji. Obzirom da Garancijom nije određen rok za plaćanje, tužitelju je šteta nastala 13.09.2022. godine, odnosno s prvim idućim danom od kada je tuženik zaprimio Zahtjev za plaćanje po Garanciji, uručen po javnom bilježniku.

Dodatno i posebno se naglašava kako je radnik tuženika, odnosno njegov član uprave, u obavljanju poslova svog radnog mjesta postupao protivno svim pravilima struke, iako je u ispunjavanju obveza iz svoje profesionalne djelatnosti bio dužan postupati s povećanom pažnjom, prema pravilima struke i običajima.

Budući da u konkretnom slučaju postoje štetnik, oštećenik, štetna radnja, šteta i uzročno posljedična veza između štetne radnje i štete, razvidno je da su ispunjene sve pretpostavke izvanugovorne odgovornosti za štetu.

Navedenome u prilog govori i sudska praksa, tako:

„Po ocjeni ovog drugostupanjskog suda prvostupanjski sud je pravilnom ocjenom dokaza utvrdio da je D. Ž. kao zaposlenik tuženika prouzročio štetu tužitelju time što je na obrascima tuženika koji više nisu bili u uporabi, u ime tuženika, sklopio Ugovor o deviznoj rentnoj štednji na vrijeme od 25 mjeseci odnosno 11. listopada 2017. do 11. studenoga 2019., a u svezi s čime je tuženiku odgovoriti da je on u pravnom prometu nastupao kao pravna osoba, a ne njegov zaposlenik na kojeg je prenio ovlasti koje je isti zloupotrijebio i protupravno postupio pa radi toga žalbeni navod kako Ugovor o deviznoj rentnoj štednji nije sklopljen s tuženikom nije doveo u pitanje pravilnost zaključka suda prvog stupnja.“

- Presuda Županijskog suda u Zadru, posl.br.: GŽ-1460/2021, od 01.03.2022. godine,

„Tužitelj je tijekom vođenja navedenog postupka imao troškove kako plaćenih sudskih pristojbi, dolazaka na sud, dnevnica, što za njega s obzirom da postupak nije završio donošenjem meritorne sudske odluke predstavlja imovinsku štetu za koju odgovara tuženik kao poslodavac svojeg radnika koji je izvršio nepravilnu dostavu a u smislu odredbe čl.1061. ZOO-a kojom je propisano da za štetu koju zaposlenik u radu ili u svezi s radom prouzroči trećoj osobi odgovara poslodavac kod kojega je radnik radio u trenutku prouzročene štete, osim ako dokaže da su postojali razlozi koji isključuju odgovornost zaposlenika. Tuženik tijekom ovog postupka nije uopće navodio razloge koji bi isključivali odgovornost njegovog zaposlenika za nepravilnu dostavu već je u svojim dopisima tužitelju naveo da je provedenim internim postupkom „iz neutvrđenih razloga dana 05. listopada 2012.g. pošiljka vraćena pošiljatelju s naznakom nepoznat“, uz daljnju napomenu da ovakvi slučajevi ne predstavljaju uobičajeni način njihovog poslovanja zbog čega tužitelju i upućuje ispriku.“

Presuda Županijskog suda u Varaždinu, posl.br.: GŽ-3166/2015, od 18.04.2016. godine

„9. Predmet spora, u ovoj fazi postupka, predstavlja zahtjev za naknadu štete u visini od 160.316,15 EUR, a koji zahtjev se temelji na činjenici da je D. Ž. u svojstvu zaposlenika tuženika na radnom mjestu višeg voditelja poslovnice prouzročio tužitelju štetu.

16. Po ocjeni ovog drugostupanjskog suda prvostupanjski sud je pravilnom ocjenom dokaza utvrdio da je **D. Ž. kao zaposlenik tuženika prouzročio štetu tužitelju time što je na obrascima tuženika koji više nisu bili u uporabi, u ime tuženika, sklopio Ugovor o deviznoj rentnoj štednji na vrijeme od 25 mjeseci odnosno 11. listopada 2017. do 11. studenoga 2019., a u svezi s čime je tuženiku odgovoriti da je on u pravnom prometu nastupao kao pravna osoba, a ne njegov zaposlenik na kojeg je prenio ovlasti koje je isti zloupotrijebio i protupravno postupio** pa radi toga žalbeni navod kako Ugovor o deviznoj rentnoj štednji nije sklopljen s tuženikom nije doveo u pitanje pravilnost zaključka suda prvog stupnja.

17. Žalbeni navodi tuženika u svezi iskaza svjedoka D. Ž. odnosno da svjedok nije svjedočio sebi na štetu ne dovode u pitanje pravilnost zaključka suda prvog stupnja. Naime, i po ocjeni ovog drugostupanjskog suda iskaz svjedoka D. Ž. u dijelu gdje je iskazao - "Tužitelj nije bio upoznat s time da se novci više neće nalaziti na računu banke jer je on te novce trebao podignuti sljedeće godine mislim da je bilo 2019.", zatim na pitanje „da li je taj obrazac bio ranije u uporabi ili se tada upotrebljavao“ odgovorio „tada se nije upotrebljavao, bio je ranije u uporabi“, odnosno na pitanje „zašto niste upotrijebili važeći obrazac banke“ odgovorio „to je bilo jedino moguće jer inače ne bi mogla biti kamata od 2%, nego važeća od 1,72 %“ - sigurno ne ide u prilog istom.“

- Presuda Županijskog suda u Zadru, posl.br.: GŽ-1460/2021, od 01.03.2022. godine,

„I kada radnik postupa izvan radnog naloga, poslodavac odgovara trećoj osobi za štetu koja joj je nastala u svezi s takvim radom radnika. Utvrđeno je da je poslodavac dao buldožer s kojim je radnik radio. Radnik je iskopao kanal i izvan radnog naloga, na zemljištu tužiteljice i time je oštetio. Ocijenjeno je da i tada postoji odgovornost poslodavca prema čl. 170. ZOO-a.“

- Presuda Vrhovnog suda RH, Rev-1029/93, od 29.03.1994. godine

DOKAZ:

- Presuda Županijskog suda u Zadru, posl.br.: GŽ-1460/2021, od 01.03.2022.
- saslušanje svjedoka Tihomira Zadražila, Zagreb, Sedlo 14
- saslušanje zakonskog zastupnika tužitelja

IX Tužitelj ističe kako je već donesena Presuda u postupku iz slične činjenične i pravne osnove u kojoj je stranka isti tuženik, i to Presuda Trgovačkog suda u Zagrebu, posl.br.: P-671/2022, od 16.12.2022. godine (samo radi druge garancije).

Naime, predmetnom Presudom je naloženo tuženiku isplatiti tužitelju iznos od 460.000,00 EUR u kunskoj protuvrijednosti uvećano za zatezne kamate, s osnove izdane bankarske garancije, budući da je cit. *„tužitelj dokazao da je ispunjen uvjet za isplatu po toj garanciji (zajmoprimac F.I.N.M.A.V.I. d.o.o. mu nije vratio zajam u kunskoj protuvrijednosti iznosa od 460.000,00 eura prema srednjem tečaju inozemne podružnice tuženika u Hrvatskoj na dan plaćanja, do zaključno 28. veljače 2022., kao dana dospijeća) te je zahtjev za plaćanje po garanciji podnesen unutar njenog roka važenja, 16. ožujka 2022., to je tuženik dužan tužitelju isplatiti kunsku protuvrijednost iznosa od 460.000,00 eura prema srednjem tečaju inozemne podružnice tuženika u Hrvatskoj na dan plaćanja, s zateznim kamatama od 1. ožujka 2022. do isplate.*

Podredno, ako predmetna bankarska garancija i ne bi proizvodila pravne učinke bankarske garancije, valjalo bi primijeniti institut prekoračenja granica ovlaštenja za zastupanje, sukladno odredbi čl. 311. ZOO-a.

Šteta koja je takvim postupanjem nastala tužitelju sastojala bi se upravo od iznosa nevraćenog zajma, radi čijeg je osiguranja sklopan ugovor o bankarskoj garanciji, a koji iznos tužitelj ne bi uspio naplatiti po toj bankarskoj garanciji, dakle, iznos štete (izmakle koristi) odgovarao bi iznosu kojeg bi tužitelj imao pravo naplatiti po predmetnoj bankarskoj garanciji, a koji je utužen u ovom postupku.

Stoga je u svakom slučaju valjalo prihvatiti tužbeni zahtjev za isplatu kunske protuvrijednosti iznosa od 460.000,00 eura prema srednjem tečaju BKS Bank AG, Glavna podružnica Hrvatska, na dan plaćanja, s zateznim kamatama od 1. ožujka 2022. do isplate (ali ne više od kunske protuvrijednosti iznosa od 500.000,00 eura), po stopi koja se određuje sukladno odredbi čl. 29. st. 2. ZOO-a za potraživanja proizašla iz trgovačkih ugovora.“

DOKAZ:

- Presuda Trgovačkog suda u Zagrebu, posl.br.: P-671/2022, od 16.12.2022. godine

X Garancijom je određeno da je za eventualne sporove u svezi Garancije nadležan sud u Zagrebu, slijedom čega je Naslov stvarno i mjesno nadležan za postupanje u predmetnoj pravnoj stvari.

XI Slijedom svega naprijed navedenog, tužitelj predlaže Naslovnom sudu da po provedenom postupku usvoji tužbu i tužbeni zahtjev u cijelosti i donese sljedeću:

PRESUDU

1. Nalaže se tuženiku BKS Bank AG, Austrija, A-9020 Klagenfurt, St. Veiter Ring 43, OIB: 95202348925, Podružnica BKS Bank AG, Glavna podružnica Hrvatska, Rijeka, Mljekarski trg 3, OIB: 02138784111 da u roku od petnaest dana isplati tužitelju STAVGRAD d.o.o., Zagreb, Virovska ulica 2, OIB: 30389925570 iznos od 560.141,75 EUR/4.220.388,02 kn, uvećan za zakonske zatezne kamate tekuće od 13.09.2022. godine do isplate, sve po stopi propisanoj člankom 29. stavkom 2. Zakona o obveznim odnosima (NN 35/2005, 41/2008, 125/2011, 78/2015, 29/2018, 126/2021) koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanje kredita

odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za pet postotnih poena, a od dana 01.01.2023. godine pa do isplate po stopi propisanoj člankom 29. stavkom 2. Zakona o obveznim odnosima (NN 35/2005, 41/2008, 125/2011, 78/2015, 29/2018, 126/2021, 114/2022, 156/2022) koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za osam postotnih poena, sve to u roku od 15 dana pod prijetnjom ovrhe.

2. Nalaže se tuženiku da tužitelju naknadi troškove ovog parničnog postupka sa zakonskim zateznim kamatama tekućim od dana donošenja prvostupanjske odluke pa do isplate po stopi propisanoj čl. 29. st. 2. Zakona o obveznim odnosima (NN 35/2005, 41/2008, 125/2011, 78/2015, 29/2018, 126/2021, 114/2022, 156/2022) koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za osam postotnih poena, sve u roku od 15 dana pod prijetnjom ovrhe.

STAVGRAD d.o.o.
zastupan po:

TROŠKOVNIK:

- Sastav tužbe (Tbr. 7.t.1.)..... 8.401,35 EUR/63.300,00 kn
- PDV 25%.....2.100,34 EUR/15.825,00 kn
- sudska pristojba na tužbu